

Zápis z 27.porady pro mezinárodní spolupráci, 31.3.2010

Zápis z 27. porady skupiny pro mezinárodní spolupráci a 11. porady národní sítě IMPEL konané na ředitelství dne 31.3.2010

Přítomni: Dle prezenční listiny

Lenka Němcová přivítala přítomné účastníky a obeznámila je s programem porady.

I. Zpráva z MŽP (Eva Kubešová, MŽP – Oddělení koordinace vztahů s EU)

Informace o prioritách Španělského předsednictví

Od 1. ledna do 30. června 2010 předsedá Radě EU Španělsko. **Mezi hlavní priority španělského předsednictví v oblasti životního prostředí patří ochrana klimatu, ochrana biodiverzity, ochrana vod a mořského životního prostředí a kvalitní legislativa v oblasti životního prostředí.**

Ochrana Klimatu

Za španělského předsednictví se EU přihlásila ke Copenhagen accords. Jedná se o dohodu, která není nijak právně závazná.

Dále probíhají summity se třetími zeměmi.

Biodiverzita

V oblasti ochrany biodiverzity se EU snaží stanovit nové cíle do roku 2020. V této oblasti je pro španělské předsednictví též velmi důležitá ochrana lesů a problém deforestrace.

Ochrana vod a mořského životního prostředí

Hlavními body této priority jsou – nedostatek vody, diskuse o strategii ochrany vod ve středozezemní oblasti, rozšíření spolupráce se zeměmi Latinské Ameriky a hodnocení implementace směrnice o ochraně mořského životního prostředí.

Kvalita životního prostředí

Jedním z hlavních cílů, o který se španělské předsednictví zasazovalo, bylo přijetí rámcové směrnice o ochraně půd. Vzhledem k silné blokaci několika států se schvalování této směrnice odložilo.

Informace z jednání Rady pro životní prostředí konané 15.3.2010

Půda

Směrnice o zřízení rámce pro ochranu půdy: Rada vzala na vědomí zprávu o pokroku ES PRES. Všechny pět členů blokační menšiny vystoupilo proti rámcové směrnici. Část ostatních delegací (včetně ČR) podpořila budoucí předsednictví při snaze najít kompromisní znění směrnice na základě stávajícího návrhu Komise. Jiné delegace (např. SK či FI) navrhly, že po letech bezvýsledných jednání je na čase hledat jiný druh unijní úpravy ochrany půdy založený na elementech, na nichž se členské státy shodnou. Komisař Potočník ve svém vystoupení naznačil, že si uvědomuje, že předpis je projednáván už opravdu dlouho a že si agenda žádá čerstvý přístup.

Biodiverzita

Závěry Rady k biodiverzitě po roce 2010 byly schváleny v navrženém znění s drobnou úpravou para 20, kde na návrh Francie byl doplněn konkrétní termín třetího přípravného jednání IPBES, a to červen 2010. V rozpravě vystoupila výrazná většina ČS s obecnými prohlášeními k tématu biodiverzita po roce 2010. ČR ve svém vystoupení připomněla, že pro dosažení odsouhlaseného cíle pro rok 2020 bude třeba vytvořit měřitelné a dosažitelné podcíle a sadu odpovídajících indikátorů.

EVROPA 2020

EVROPA 2020 – příprava zasedání Evropské rady. Všechny ČS vystoupily s odpověďmi na dvě otázky týkající se přechodu k nízkouhlíkové ekonomice a role Rady ENV při formování evropské strategie pro růst a zaměstnanost. Shrnutí rozpravy bude postoupeno Radě GAC, která by 22.3. měla shrnout příspěvky jednotlivých formací pro zasedání Evropské rady 25.-26.3.

Většina delegací včetně delegace CZ ve svém vystoupení přivítala zaměření strategie EU 2020 na šetrné využití přírodních zdrojů a jako nezbytnou podmínku k jejímu naplnění uvedla přechod k nízkouhlíkové ekonomice a změnu vzorců spotřeby. Klíčovým prvkem je dle většiny delegací posílení investic do vzdělanosti a inovací.

Redukce emisí CO₂ z LUV

V rámci politické rozpravy většina delegací návrh redukce emisí z lehkých užitkových vozidel obecně podpořila, některé delegace vyzdvihly předložený návrh jako zásadní pro dosažení cíle EU v redukci emisí skleníkových plynů mimo sektor EU ETS.

Většina delegací obecně podpořila dlouhodobý cíl ve výši 135 g/CO₂, nicméně podmínila vstup dlouhodobého cíle v účinnost v závislosti na provedení důkladné analýzy dopadů či dle delegací PT/IE zahrnutím revizní klauzule. Většina delegací rovněž podpořila navržené flexibilní mechanismy jako dostatečné a potřebné a deklarovala zejména podporu ekoinovací a použití superkreditů. Většina delegací rovněž uvedla, že může akceptovat navrženou výši poplatků za překročení stanoveného limitu emisí.

ČR vystoupila v souladu s mandátem a RP (obecně souhlas s dlouhodobým cílem podmíněn studií; akceptovat navrženou výši poplatků pouze v případě, že *phasing in* bude prodloužen na 4leté období).

Klima

Zástupce předsednictví nadcházejícího 16. Zasedání Konference smluvních stran Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu (UN FCCC) Juan Rafael Elvira Quesada informoval ministry o přípravách zasedání COP16/ MOP6 v mexickém Cancúnu.

Ministři dále schválili po několikerych úpravách para 3 závěry Rady ke klimatu, které se týkají především strategie EU pro další mezinárodní klimatická jednání v návaznosti na kodaňskou konferenci a z ní vzešlou Kodaňskou dohodu.

AOB

V rámci projednání bodu různé vzaly delegace na vědomí informace předložené ES PRES (mj. informace o připravované Středomořské strategii v oblasti vodních zdrojů, která má být přijata dne 13. dubna 2010 v Barceloně).

Evropská komise informovala o obsahu sdělení k posouzení souvislosti mezi Hongkongskou úmluvou, Basilejskou úmluvou a nařízením EU o přepravě odpadů (posuzuje vztah mezi jednotlivými nástroji z hlediska jejich rozsahu, cílů, uplatnitelnosti a procedurálními kroky na mezinárodní úrovni).

V souvislosti s informací o výstupech Konference o recyklaci biologického odpadu v Evropě (Barcelona, 15. února 2010) podpořily delegace BE/CZ význam řešení této problematiky na EU úrovni. Informaci delegace DE o použití materiálů bezpečných z hlediska životního prostředí ve styku s pitnou vodou (revize směrnice o pitné vodě 98/83/ES) podpořily delegace PT/CZ a EK.

II. Informace o 4. valném shromáždění IMPELu ve Stockholmu, dotazník IMPEL, Cluster I ve Vídni (Lenka Němcová, ČIŽP – oddělení zahraničních vztahů)

4. Valné shromáždění IMPELu

Lenka Němcová nás informovala o průběhu 4. Valného shromáždění IMPELu, které se konalo 2.-4.12.2010 ve Stockholmu. Na začátku jednání probíhaly prezentace předsednické země o Švédském ministerstvu životního prostředí, Agentuře životního prostředí a o švédském inspekčním systému. V dalších bodech byli účastníci informováni o podepsání Memoranda o porozumění s EK, ke kterému došlo dne 15.9.2009 a o podání žádosti na aplikaci LIFE+, ze které bude v následujícím období hrazeno 16 schválených projektů.

Na základě velkých problémů s uzavíráním financování jednotlivých projektů došlo počátkem roku k následujícím změnám v pravidlech. Nadále již nebude možné individuální objednávání letenek a ubytování, ale vše bude přímo probíhat prostřednictvím sekretariátu IMPELu.

Přijaté zprávy z dokončených projektů:

- Srovnávací program o tarifech na povolování a inspekce
- Děláním správných věcí III: Implementace příručky o plánování inspekcí
- IRI v Portugalsku

- Vývoj nové IMPEL IRI
- Srovnávací program k povolování a inspekčním prasečích farem
- TFS – prosazovací akce II
- Příručka pro inspekce v cementářském průmyslu

Schválené projekty:

- IRI ve Slovinsku (březen 2010)
- IRI v Rumunsku
- Rezoluce o konfliktech ŽP řešených skrze dialog
- Energetická efektivnost při povolování a inspekcích
- Vývoj snadného a flexibilního nástroje pro hodnocení rizik
- Srovnávací program pro implementaci a prosazování standardů kvality ovzduší v průmyslových oblastech
- Návaznost při implementaci rámcové směrnice o vodách na implementaci směrnice o IPPC
- IMPEL konference v roce 2012 na Maltě
- IMPEL TFS výměnné dny
- IMPEL TFS konference v Basileji
- IMPEL TFS prosazovací akce
- IMPEL TFS spolupráce s Afrikou
- Spolupráce a zajištění prevence před nelegální přepravou odpadů do asijských zemí, které nejsou členy OECD
- Využití IMPEL seznamu v roce 2010
- Běžný regulační rámec v jednotlivých členských státech

Dotazník IMPELu

Dotazník vyplnilo a odeslalo 19 zemí a je těžké říci, zda reprezentuje většinový pohled všech členů IMPELu. Byl zaměřen jak na zhodnocení účasti ČS v projektech, počtu členů za jednotlivý stát a zda a kolik zemí se podílí na vedení jednotlivých projektů, tak i na způsoby vhodné ke zvýšení využitelnosti projektů, specifikaci jednotlivých

problémů spojených s účastí popř. vedením, zlepšení managementu, kvality a následné komunikace.

Cluster 1 – Vídeň, 10.-12.3.2010

Jednání Clusteru 1 bylo zahájeno exkurzí do spalovny komunálních odpadů Spittelau ve Vídni. Spalovna Spittelau je součástí teplárenské soustavy města Vídně. Součástí teplárenské soustavy je 10 elektráren s výkonem 2800 MW a délkou potrubí 1000 km. Kapacita spalovny je více než 250 000 tun komunálních odpadů ročně. Spalovna byla modernizována v letech 1986 až 1989 a v průběhu modernizace se na její architekturu podílel známý vídeňský malíř a architekt Friedensreich Hundertwasser. Poslední dva roky klesá % spáleného komunálního odpadu o 5%, přičemž v předešlých dvaceti letech byl stálý nárůst meziročně o 3%. Nynější pokles je přičítán ekonomické krizi. Inspekce kontroluje spalovnu nejméně jednou ročně a na provoz spalovny přijdou ročně 3 až 4 stížností.

Další část jednání byla věnována dokončeným, probíhajícím a nově navrženým projektům.

Dokončené projekty:

- Poučení vyplývající z havárií
- Indikátory v ŽP

Probíhající projekty:

- Podpora nového IRI schématu – příští workshop – duben Cordoba
- Propojení implementace rámcové směrnice o vodách a implementace směrnice IPPC – v roce 2010 pouze setkání projektového týmu
- Vývoj snadného a flexibilního nástroje pro hodnocení rizik v rámci plánovacího cyklu inspekcí – 1. workshop v 24. – 25.6. v Polsku
- Srovnávací projekt k implementaci směrnice o kvalitě ovzduší v průmyslově znečištěných oblastech - vedení projektu Nizozemí + ČR

Dotazník (povolování, prosazování, monitorování a modelování), 3 případové studie – Lombardie, Rotterdam + Ostravsko, 1. workshop 14. – 15.6.2010 v Praze, 2. workshop v březnu 2011 v Lombardii

- Projekt energetická efektivnost – 1. workshop projektu – červen Riga
- Konflikty v ŽP řešené dialogem – schůzka pracovní skupiny v dubnu v Berlíně

Návrhy nových projektů:

- Projekt hodnocení vlivu na životní prostředí – předložen Rakouskem

- Výměna zkušeností v oblasti EIA
- Výměna informací o existujících materiálech k EIA - začátek leden 2011
- IRI review - v roce 2010 proběhnou 2 IRI, 15. – 19. června Slovinsko, říjen Rumunsko

Státy, které projeví zájem o IRI review v roce 2011: Chorvatsko, Itálie, Rakousko a Lotyšsko

Ročně by měly proběhnout alespoň 3 IRI review

Výsledky jednání pracovních skupin o jednání k pracovnímu programu na 2011 - 2013

- Projekty podporující RMCEI
- Nalézt kvalitativní/operační indikátory
- Všechny zprávy z projektů musí mít menší rozsah
- Podpora při uskutečňování inspekci a komunikačních strategií
- Provést IRI review ve všech členských státech
- Podporovat implementaci směrnic jako IPPC, EIA, Seveso, odpadové směrnice, směrnice o kvalitě ovzduší, rámcovou směrnicí o vodách a směrnicí o obchodování s emisemi.
- Založit síť expertů Sevesa na webových stránkách IMPEL

III. Informace z CENIA (Jiří Valta, CENIA)

Jiří Valta nás informoval o spuštění portálu Integrovaného Systému Plnění Ohlašovacích Povinností (ISPOP). ISPOP je informační systém, který zajišťuje příjem a zpracování vybraných ohlašovacích povinností (evidencí, hlášení) z oblasti životního prostředí a další distribuci hlášení dotčeným institucím státní a veřejné správy.

Provoz informačního systému ISPOP je nařízen §4 zákona č. 25/2008 Sb., o integrovaném registru znečišťování životního prostředí a integrovaném systému plnění ohlašovacích povinností v oblasti životního prostředí. Evidence do ISPOP se podávají v elektronické podobě a v příslušném datovém standardu. Povinnost podávat hlášení prostřednictvím ISPOP je uložena příslušnou právní normou, která dotčenou ohlašovací povinnost popisuje a nařizuje.

IV. Informace z odboru strategie a politiky ŽP (Pavel Šremer, MŽP – Odbor strategie a politiky ŽP)

Státní politika životního prostředí

Státní politika životního prostředí ČR (SPŽP) pro období 2004 – 2010 byla schválena vládou České republiky v březnu 2004 a vymezila konsensuální rámec pro dlouhodobé a střednědobé směřování vývoje environmentálního rozměru udržitelného rozvoje České republiky.

SPŽP definuje prioritní oblasti životního prostředí, kterými jsou: ochrana přírody, krajiny a biologické rozmanitosti udržitelné využívání přírodních zdrojů (vč. vody), materiálové toky a nakládání s odpady životní prostředí a kvalita života (snižování zátěže toxickými kovy, snižování zátěže ovzduší emisemi, hluk, omezování průmyslového znečištění a rizik) ochrana klimatické systému Země a omezení dálkového přenosu znečištění. SPŽP stanoví cíle a opatření nejen ve svých prioritních oblastech, ale i v jednotlivých odvětvových politikách, jako jsou např. energetika, průmysl a obchod, zemědělství, lesní hospodářství, vodní hospodářství, doprava a turistika.

V červnu 2007 bylo vládě předloženo pro informaci střednědobé vyhodnocení plnění SPŽP za období 2004-2006, jehož cílem bylo zhodnotit plnění všech opatření obsažených v dokumentu. I když bylo v realizaci Státní politiky životního prostředí ČR dosaženo určitých dílčích úspěchů, u řady dílčích cílů se dosud nepodařilo „nastartovat“ efektivní procesy vedoucí k jejich naplňování.

Nová politika životního prostředí je připravována pro období 2011 až 2020 a navazuje na politiku pro období 2004-2010.

Návrh priorit:

- ochrana klimatu a omezování negativních dopadů jeho změny – snižování emisí skleníkových plynů, omezování negativních dopadů klimatické změny
- snižování negativních dopadů znečištění ovzduší – zlepšení kvality ovzduší, snížení emisí
- ochrana a udržitelné využívání zdrojů - zajištění ochrany vod a zlepšování jejich stavu, omezování vzniku odpadů a jejich negativního vlivu na životní prostředí a podpora jejich využívání jako náhrady přírodních surovin, omezování hlavních negativních vlivů působících na půdu, ochrana a udržitelné využívání horninového prostředí, efektivní a přírodě šetrné využívání obnovitelných zdrojů energie
- ochrana biologické rozmanitosti - ochrana populací původních druhů rostlin a volně žijících živočichů a jejich biotopů, podpora přírodních procesů, ekosystémových služeb a funkcí a ochrana cenných částí přírody, omezení šíření invazních druhů rostlin a živočichů
- environmentálně šetrné užívání kvality - zajištění koordinované péče o přírodní a kulturní hodnoty krajiny, zlepšení druhové, věkové a strukturní skladby lesů a jejich zdravotního stavu, obnova přirozené retenční schopnosti krajiny. zlepšení kvality prostředí v urbanizované krajině, šetrné hospodaření v zemědělsky využívané krajině
- bezpečné prostředí - předcházení rizik (povodně, sucho, GMO, chemické látky, nebezpečné odpady), ochrana prostředí před negativními dopady krizových situací způsobenými antropogenními nebo přírodními hrozbami

Strategie udržitelného rozvoje České republiky, schválená vládou ČR usnesením č. 1242 ze dne 8. prosince 2004, tvoří rámec pro zpracování materiálů koncepčního charakteru (sektorových politik či akčních programů). Je východiskem pro strategické rozhodování v rámci jednotlivých resortů i pro meziresortní spolupráci a spolupráci se zájmovými skupinami. Strategie definuje hlavní (strategické) cíle, dále dílčí cíle a nástroje. Jsou formulovány tak, aby co nejvíce omezovaly nerovnováhu ve vzájemných vztazích mezi ekonomickým, environmentálním a sociálním pilířem udržitelnosti. Směřují k zajištění co nejvyšší dosažitelné kvality života pro současnou generaci a k vytvoření předpokladů pro kvalitní život generací budoucích.

V. Zprávu o stavu ochrany přírody a krajiny ČR (Tereza Mináriková, Agentura ochrany přírody a krajiny)

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR zpracovala a vydala ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí Zprávu o stavu přírody a krajiny ČR – stav k roku 2009.

Faktografická Zpráva je unikátním souhrnem dostupných informací, aktuálních dat a trendů ve vývoji české přírody a krajiny. Člení se na tři části: krajina, přírodní stanoviště a druhy. Popisuje nejvážnější problémy české přírody a krajiny, které se ve zkratce dají popsat třemi slovy: urbanizace, fragmentace a unifikace. Zpráva poskytuje informace v širších souvislostech, ve formě vhodné pro širokou veřejnost. Jejím účelem je také sloužit jako podklad pro tvorbu politik a strategií.

Na vypracování zprávy se významně podílely další odborné a akademické instituce, například Ústav pro hospodářskou úpravu lesů, Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy, Entomologický ústav AV ČR, Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka, v.v.i, Evernia s.r.o. – výzkumné centrum aplikované ekologie a další.

VI. Informace o síti Greenforce a o jednání Pracovní skupiny pro odlesňování (Martin Baranyai, ČIŽP – Hradec Králové, OOL)

M.Baranyai informoval o aktivitách sítě Greenforce, která již pátým rokem v rámci svých projektů řeší aktuální problémy při implementaci evropského práva na úseku ochrany přírody a lesnictví. V roce 2009 pracovníci ČIŽP zorganizovali dne 20.3.2009 na ředitelství ČIŽP v Praze jednodenní seminář, v rámci kterého byly diskutovány možnosti a témata projektů na úseku ochrany přírody a lesnictví, které by byly financovány z fondu INTERREG a navazovaly by na práci sítě Greenforce. Jednání se zúčastnili kolegové z Holandska, Skotska, Lotyšska a Makedonie, též i zástupce Evropské komise. Během semináře prezentoval zástupce Ministerstva pro místní rozvoj ČR základní pravidla financování ze zdrojů fondu INTERREG, jakož i kontrolní mechanismy zajišťující dodržování pravidel tohoto fondu. V termínu 16.-19.6.2009 se v Pamploně uskutečnil španělský projekt o omezení hospodaření v lesích v zájmu ochrany přírody, se kterými se vlastníci lesa a lesní hospodáři setkávají při implementaci soustavy Natura 2000. Regionální vláda Navarra v severním Španělsku jednání zorganizovala v přírodním parku „Senorio de Bertiz“. Stručné přehledy o aktuální situaci při implementaci soustavy Natura 2000 v lesích prezentovali zástupci státních institucí Španělska z regionů Navarra a Katalánska, dále Holandska a Francie.

Novinkou bylo přizvání zástupců organizací zastupujících vlastníky lesů z různých regionů Španělska (Navarra, Murcia, Aragon a Ultzama), kteří ze svého pohledu prezentovali problémy spojené s hospodařením v lesích na územích Natura 2000. Po teoretické části následovaly praktické ukázky spolupráce místních úřadů, vlastníků půdy a zájmových sdružení na územích Natura 2000 „Belate“ (SAC v Atlantické oblasti), „Trajos Bajos del Arga-Aragon“ (SAC v Středozevní oblasti) a „Alduide“ (SAC v Pyrenejské oblasti).

Plenární zasedání sítě Greenforce se v roce 2009 neuskutečnilo, jeho termín byl předběžně stanoven na červen 2010. Více informací o síti Greenforce je zveřejněno na internetu v češtině na stránkách www.cizp.cz, případně v angličtině na stránkách http://ec.europa.eu/environment/greenforce/index_en.htm

VII. Informace z odboru CITES (Zdeněk Novák, ČIŽP – Odbor mezinárodní ochrany biodiverzity a kontroly CITES)

Zdeněk Novák nás informoval o důležitosti mezinárodní spolupráce v oblasti mezinárodní ochrany biodiverzity a kontroly CITES.

Mezinárodní spolupráce:

- Wildlife Trade Enforcement Group – skupina zaměřená na vymáhání práva v oblasti obchodu s ohroženými druhy
- Advisory group – skupina zaměřená na vytváření databáze EU-TWIX, která byla zřízena za účelem shromažďování informací o obchodu s ohroženými druhy živočichů a rostlin v EU
- Interpol Wildlife Working Group - zasedání specializované skupiny Interpolu, zabývající se kriminalitou v oblasti obchodu s ohroženými druhy

Školení a semináře:

- Workshop E-commerce v Polsku – obchodování s ohroženými druhy živočichů a rostlin přes internet – školení pro střední a východní Evropu, kde byl dohodnut projekt, jehož úkolem bude monitoring internetových stránek – publikace
- Workshop E-commrce ve Vancouveru – vliv nových informačních technologií na legální a nelegální obchod s chráněnými druhy
- ECENA školení školitelů v oblasti kriminálních činů v oblasti životního prostředí 2 – Maďarsko – vyšetřování a trestání kriminality na úseku životního prostředí
- Workshop zaměřený na identifikaci dřevin zařazených v přílohách CITES
- 2010 leden – workshop pořádaný EU-TWIX zaměřený na rozpoznávání plazů odchovaných v zajetí od žijících volně v přírodě
- 2010 srpen – společně s EU-TWIX – workshop zaměřený na identifikaci dřevin

Martin Kocábek nás informoval o workshopu k projektu TFS/E-WASTE, který se konal ve Velké Británii 1.-4.3.2010. V rámci workshopu proběhlo seznámení jeho účastníků zejména s přístupy Britské agentury ochrany životního prostředí (EA) ke kontrolní činnosti zaměřené na ilegální export odpadních elektrozařízení. Dále byla okrajově zmíněna řada informací souvisejících s touto problematikou. Druhého dne workshopu proběhla řada kontrol u subjektů, podílejících se na exportu elektrozařízení (zboží/odpadů), kdy bylo účastníkům workshopu názorně předvedeno, jakým způsobem EA provádí kontroly týkající se nakládání s odpadními elektrozařízeními.

Anglie je jako ostrovní stát významným exportérem, a to i v oblasti nakládání s odpady. Již řadu let se potýká s ilegálním exportem odpadů, které vývozci deklarují jako nové či použité zboží. Tyto odpady směřují zejména do rozvojových zemí v Africe, Asii nebo Jižní Americe, kde jsou za naprosto nevhodných nekontrolovaných podmínek zpracovávány (např. demontovány či vypalovány/taveny) a na některých místech v důsledku neodborné manipulace s nimi dochází i k vážnému ohrožení či dokonce poškozování životního prostředí (plynné emise, tvorba divokých skládek i nebezpečných odpadů, apod.).

EA se zaměřuje zejména na identifikaci ilegálních vývozů odpadů (tento workshop byl zaměřen na odpadní elektrozařízení) a jejich eliminaci. Za tímto účelem pracovníci EA provádějí namátkové i cílené kontroly nakládání s odpady u jejich producentů, překupníků a u osob, které zařizují jejich vývoz z Anglie a dále dle možností dozorují exportované zásilky (deklarované jako zboží), zda se nejedná o nelegální export odpadů.

Vývoz je organizován jednotlivými osobami (podnikajícími subjekty) prostřednictvím několika námořních přepravních společností (tzv. „shipping lines“). EA se proto zaměřila zejména na zajištění spolupráce s těmito společnostmi, které pracovníkům EA na vyžádání poskytují informace o druzích a množství přepravovaných odpadů/zboží, jejich cílové destinaci a o osobě, která vlastní export zařizuje.

Pracovníci EA v rámci prvního dne workshopu a následně druhého dne při kontrolní činnosti v terénu účastníkům workshopu prezentovali způsob, jakým přistupují ke kontrolám přeshraničních přeprav odpadů. Jedná se o tzv. „*intelligence led approach to enforcement*“, tj. o kontrolní a donucovací přístup EA. Tento přístup je založen na sběru dat a informací, jejich vyhodnocení, analýze a sdílení.

Jedná se vcelku o tentýž inspekční přístup, jaký praktikuje i ČIŽP s tím rozdílem, že ČIŽP je jak kontrolní, tak i správní orgán, zatímco EA je pouze orgánem dozorovým a případná řízení jsou vedena státním zástupcem.

Podstatným rozdílem je skutečnost, že v Anglii existuje řada subjektů (zařízení), ve kterých probíhá oprava a testování vyřazených elektrozařízení, které jsou následně (pokud při testech vyhoví nastaveným požadavkům) opětovně uvedena na trh v Anglii jako použité zboží (např. přímým prodejem přes internet – zejména na www.e-bay.com) nebo jsou exportována jako zboží do rozvojových zemí, kde je technická vyspělost na nižší úrovni a dané přístroje zde najdou uplatnění. Tento systém opětovného použití vyřazených elektrozařízení před jejich recyklací či

odstraněním je velmi žádoucí, avšak v ČR dosud nebyl vytvořen (i když zákon o odpadech s přednostním opětovným použitím vyřazených elektrozařízení ve svém znění počítá).

IX. Informace ze školení o základech technologií a odpadového hospodářství 1.-2.3.2010 (Jaroslav Pelant ČIŽP – OOH)

Blokové cvičení bylo součástí česko-německého vzdělávacího projektu „Cíl 3“ a ve výše uvedených dnech byly projednávány tématy Základy odpadového hospodářství a Konstrukce a výstavba skládek.

Základy odpadového hospodářství – body jednání:

- historický vývoj nakládání s odpady, zejména začátky tvorby prvních předpisů regulující nakládání s odpady (konec 19. století) a nárůst potřeby regulace v druhé polovině 20. století.
- současné základní principy nakládání s odpady vycházející z nové odpadové směrnice EU- Předcházení vzniku odpadů, Princip – Znečišťovatel platí, Princip spolupráce a prostředky politiky ochrany životního prostředí, nefinanční prostředky, pomocí veřejných fondů a prostřednictvím vydávání povolení a ekologických daní.
- možnosti omezování vzniku odpadů a jejich využití (materiálové i energetické), u materiálového využití byl vyzdvížen problém s kvalitou výsledných produktů zejména ve srovnání s kvalitou výrobků z čistých surovin, z těchto důvodů je nutná spolupráce producentů odpadů s jejich případnými zpracovateli, aby bylo možné co nejlepší využití odpadů na výrobky.
- srovnání produkce komunálních odpadů z vesnické a městské zástavby, podíl jednotlivých vytríděných složek a různé způsoby svozu odpadů.
- dopad evropské směrnice o obalech na recyklaci odpadů a způsoby zpracování jednotlivých druhů odpadů.

X. Havarijní znečištění Labe (František Kraus, ČIŽP – Ústí nad Labem, OOV)

Ve dnech 1. – 3. března 2010 se v Berlíně uskutečnila 42. porada pracovní skupiny "Havarijní znečištění vod" Mezinárodní komise pro ochranu Labe (MKOL). Náplní porady bylo mimo jiné informování o proběhlých haváriích na Labi a jeho přítocích v roce 2009. ČIŽP zde prezentovala havárii na Bílém potoce a řece Bílině, ke které došlo dne 23.12.2009, při níž unikl do povrchových vod ze společnosti UNIPETROL RPA, s.r.o. pyrolýzní benzín. Německá strana zde potom prezentovala úniky závadných látek do povrchových vod v přístavu Hamburk. Cílem bylo vyhodnocení přenosu hlášení o těchto haváriích na Mezinárodní varovnou centrálu do Magdeburku dle MVPPL (Mezinárodní varovný a poplachový plán Labe).

Dalším bodem jednání byl postup zapracování Vltavy a Sály do poplachového modelu Labe (ALAMO). V této věci má v roce 2010 proběhnout nejdříve stopovací zkouška na

obou tocích. Dalším důležitým bodem jednání bylo vybudování stabilního havarijního profilu v hraničním úseku řeky Labe v ČR. V současné době je navrženo nové řešení za využití norné stěny nové generace, která bude v případě nutnosti natažena v celém příčném profilu řeky. V roce 2009 proběhly zkoušky instalace norné stěny a v současné době probíhá diskuse nad finančním zajištěním projektu a jeho vlastní realizací (úpravy břehů, zajištění kotvicích prvků atd.). Dále byl projednáván text Závěrečné zprávy k "Akčnímu programu Labe" v letech 1996 - 2010 a text souhrnného dokumentu k aktivitám MKOL v oblasti havarijní prevence, bezpečnosti technických zařízení a zdolávání havárií.

Vedle těchto bodů byla projednávána ještě řada dalších organizačních záležitostí (např. 20. výročí MKOL).

XI. Projekt easyTools (Eva Rychlíková, ČIŽP – Sekce integrovaných agend)

Projekt easyTools představuje zajištění velmi jednoduchého softwarového nástroje pro zpracování plánu inspekční činnosti pomocí hodnocení rizika a dalších faktorů. Je flexibilní. Navazuje na projekt „Doing the right things“ a na zpracování priorit vedoucích pracovníků.

Jeho aplikace nebude povinná, bude doporučen členským státům IMPELu, aby ho využívaly.

XII. Program 5. Valné shromáždění IMPELu ve Španělsku (Lenka Němcová – ČIŽP, Oddělení zahraničních vztahů)

Lenka Němcová nás informovala o programu následujícího valného shromáždění IMPELu, které se uskuteční 15.-16.4. v Cordobě. Jednání bude zahájeno prezentacemi Ministerstva ŽP, zemědělství a námořnictví, čas bude věnován i představení Inspekční sítě ve Španělsku a analýze inspekcí IPPC v jednotlivých autonomních státech Španělska. Následně budou předneseny zprávy z jednotlivých clusterů a z probíhajících a dokončených projektů.

V rámci valného shromáždění proběhnou též dva workshopy:

- Strategické záležitosti – víceletý pracovní plán IMPELu 2011 – 2015.
- Organizační záležitosti – organizace valných shromáždění a clusterů

XIII. Konference národních koordinátorů mezinárodního projektu „Enforcement_Action_II“ (Jitka Jenšovská, ČIŽP – OOH)

Projekt E_A_II navazuje na první E_A_I (ukončen v červnu 2009 přijetím závěrečné zprávy) a dále na předchozí projekty, které se zaměřily na kontrolu přepravy odpadů ve velkých evropských přístavech (Seaport project) a tzv. Verifikační projekt, který

byl zaměřený na kontrolu přepravy „nitifikovaných“ odpadů, tedy odpadů, pro jejichž přeshraniční přepravu je nutné získat souhlas příslušných orgánů všech dotčených států (odesílajícího, státu určení a rovněž všech případných tranzitních států). Oba projekty skončily v roce 2006. Doba trvání projektu E_A_II je plánovaná na období říjen 2008 – březen 2011.

Výsledky kontrol a závěry ze všech dosavadních projektů jednoznačně potvrdily nutnost provádět společné národní a především mezinárodní kontroly přeshraniční přepravy odpadů. Ukazuje se, že podnikání v oblasti nakládání s odpady je finančně velmi zajímavé a zvláště zajímavé je zjištění, že přesto, že se všechny členské státy snaží různým způsobem široce informovat všechny zainteresované subjekty o povinnostech stanovených pro mezinárodní „obchod“ s odpady, nelegálních přeprav odpadů neubývá.

Příští porada je plánována na říjen 2010.